ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 7ης Απριλίου 2011 *

Στην υπόθεση Τ-84/08,

Intesa Sanpaolo SpA, με έδρα το Τορίνο (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τις A. Perani και P. Pozzi, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τον Δ. Μπότη,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

αντίδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ και παρεμβαίνουσα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου:

MIP Metro Group Intellectual Property GmbH & Co. KG, με έδρα το Ντύσσελντορφ (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τους R. Kaase, J.-C. Plate και M. Berger, δικηγόρους,

με αντικείμενο προσφυγή που ασκήθηκε κατά της αποφάσεως του τέταρτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 19ης Δεκεμβρίου 2007 (υπόθεση R 138/2006-4), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ των MIP Metro Group Intellectual Property GmbH & Co. KG και Intesa Sanpaolo SpA,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους O. Czúcz, πρόεδρο, I. Labucka και K. O'Higgins (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: N. Rosner, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 18 Φεβρουαρίου 2008,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως του ΓΕΕΑ που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 9 Ιουνίου 2008,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως της παρεμβαίνουσας που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 30 Μαΐου 2008,

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 21ης Σεπτεμβρίου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Στις 21 Μαρτίου 2003, η προσφεύγουσα, Intesa Sanpaolo SpA, υπέβαλε αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί [αντικατασταθεί από τον κανονισμό (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 78, σ. 1)].

2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το λεκτικό σημείο COMIT.

3 Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος εμπίπτουν, μεταξύ άλλων, στις κλάσεις 16, 35, 36, 41 και 42 υπό την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν, για καθεμία από τις κλάσεις αυτές, στην εξής περιγραφή:

— κλάση 16: «Χαρτί, χαρτόνι και είδη από αυτά τα υλικά μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις· εκτυπώσεις· υλικό βιβλιοδεσίας· φωτογραφίες· χαρτικά είδη· κόλλες για χαρτικά ή οικιακές χρήσεις· υλικά για καλλιτέχνες· χρωστήρες (πινέλα)· γραφομηχανές και είδη γραφείου (εκτός των επίπλων)· παιδαγωγικό ή εκπαιδευτικό υλικό (εκτός συσκευών)· πλαστικά υλικά συσκευασίας (μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις)· τυπογραφικά στοιχεία· στερεότυπα (κλισέ)»·

— κλάση 35: «Διαφήμιση· διαχείριση επιχειρήσεων· εμπορική διοίκηση· διοίκηση επιχειρήσεων· εργασίες γραφείου»·

— κλάση 36: «Ασφάλειες· χρηματοοικονομικές υποθέσεις· νομισματικές υποθέσεις· κτηματομεσιτικές υποθέσεις»·

— κλάση 41: «Εκπαίδευση· επιμόρφωση (επαγγελματική κατάρτιση)· ψυχαγωγία· αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες»·

— κλάση 42: «Επιστημονικές και τεχνολογικές υπηρεσίες και έρευνα και σχεδιασμός που σχετίζεται με αυτές· υπηρεσίες βιομηχανικών αναλύσεων και ερευνών· νομικές υπηρεσίες».

4 Η αίτηση δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο κοινοτικών σημάτων* αριθ. 80/2003 της 3ης Νοεμβρίου 2003.

5 Στις 29 Ιανουαρίου 2004, η προκάτοχος της παρεμβαίνουσας, MIP Metro Group Intellectual Property GmbH & Co. KG, άσκησε ανακοπή κατά της αιτηθείσας καταχωρίσεως σήματος, προβάλλοντας κίνδυνο συγχύσεως υπό την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94 [νυν άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 207/2009].

6 Η ανακοπή στηρίχθηκε στο καταχωρισθέν υπό τον αριθμό 39920459 γερμανικό εικονιστικό σήμα, το οποίο αναπαρίσταται κάτωθι:

7 Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα, επί του οποίου στηρίχθηκε η ανακοπή, εμπίπτουν στις κλάσεις 9, 16, 35, 36, 41 και 42 και αντιστοιχούν, για καθεμία από τις κλάσεις αυτές, στην ακόλουθη περιγραφή:

— κλάση 9: «Συσκευές εγγραφής, μεταδόσεως ή αναπαραγωγής ήχου και εικόνας· μέσα εγγραφής μαγνητικών δεδομένων, δίσκοι εγγραφών»·

— κλάση 16: «Χαρτί, χαρτόνι και είδη από αυτά τα υλικά που περιλαμβάνονται στην κλάση 16· προϊόντα εκτυπώσεως· υλικό βιβλιοδεσίας· φωτογραφίες· χαρτικά είδη· κόλλες για χαρτικά ή οικιακές χρήσεις· υλικά για καλλιτέχνες· χρωστήρες (πινέλα)· γραφομηχανές και είδη γραφείου (εκτός των επίπλων)· παιδαγωγικό ή εκπαιδευτικό υλικό (εκτός συσκευών)· πλαστικά υλικά συσκευασίας που περιλαμβάνονται στην κλάση 16· τυπογραφικά στοιχεία· στερεότυπα (κλισέ)» παιγνιόχαρτα (τράπουλες)· τυπογραφικά στοιχεία· στερεότυπα (κλισέ)».

— κλάση 35: «Διαφήμιση· διαχείριση· διοίκηση επιχειρήσεων· εργασίες γραφείου»·

— κλάση 36: «Υπηρεσίες ασφαλίσεως· χρηματοοικονομικές υπηρεσίες· συναλλαγές τοις μετρητοίς· κτηματομεσιτικές υπηρεσίες»·

— κλάση 41: «Εκπαίδευση, επιμόρφωση, ψυχαγωγία· αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες»·

— κλάση 42: «Προγραμματισμός τεχνικών έργων, προγραμματισμός κατασκευών· παροχή συμβουλών στον κατασκευαστικό τομέα· κάθε υπηρεσία εξαιρουμένων εκείνων που σχετίζονται με τους τομείς εργαλείων και εργαλειομηχανών».

8 Με απόφαση της 12ης Ιανουαρίου 2006, το τμήμα ανακοπών δέχθηκε εν μέρει την ανακοπή. Απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος για τα προϊόντα της κλάσεως 16 με το σκεπτικό ότι υφίστατο κίνδυνος συγχύσεως ως προς αυτά στη Γερμανία.

9 Στις 20 Ιανουαρίου 2006, η παρεμβαίνουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του ΓΕΕΑ κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών, στο μέτρο που η απόφαση αυτή απέρριπτε την ανακοπή της για τις υπηρεσίες των κλάσεων 35, 36, 41 και 42. Με τις παρατηρήσεις της επί της εν λόγω προσφυγής, η νυν προσφεύγουσα ζήτησε τη μεταρρύθμιση της αποφάσεως αυτής στο μέτρο που έκανε δεκτή την ανακοπή για τα προϊόντα της κλάσεως 16.

10 Με απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2007 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το τέταρτο τμήμα προσφυγών έκρινε βάσιμη την προσφυγή και απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος για όλες τις υπηρεσίες για τις οποίες ζητήθηκε η καταχώριση. Κατά το τμήμα προσφυγών, οι προς σύγκριση υπηρεσίες ήταν πανομοιότυπες. Όσον αφορά τα δύο επίμαχα σημεία, έκρινε ότι το τμήμα ανακοπών είχε υποτιμήσει τον βαθμό φωνητικής ομοιότητάς τους. Επισήμανε ότι οι οπτικές και, κυρίως, οι φωνητικές ομοιότητες μεταξύ των συγκρουόμενων σημείων ήταν τόσο έντονες ώστε οι καταναλωτές θα θεωρούσαν ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται υπό το σήμα του οποίου ζητείτο η καταχώριση έχουν την ίδια εμπορική προέλευση με τις πανομοιότυπες υπηρεσίες που προστατεύονται από το προγενέστερο σήμα. Κατά το τμήμα προσφυγών, η προσοχή του ενδιαφερομένου κοινού εστιάζεται κυρίως στην αρχή της λέξεως, η οποία είναι πανομοιότυπη σε αμφότερα τα σημεία. Όσον αφορά το αίτημα της νυν προσφεύγουσας περί μεταρρυθμίσεως της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών, τούτο απορρίφθηκε ως απαράδεκτο από το τμήμα προσφυγών με το σκεπτικό ότι ισοδυναμούσε με χωριστή προσφυγή σε σχέση με εκείνη που είχε εν προκειμένω ασκήσει η παρεμβαίνουσα, κάτι που δεν προβλέπεται στον κανονισμό 40/94.

Αιτήματα των διαδίκων

11 Με το δικόγραφο της προσφυγής, η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να μεταρρυθμίσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να επικυρώσει την απόφαση του τμήματος ανακοπών στο μέτρο που δέχεται την αίτηση καταχωρίσεως σήματος για τις υπηρεσίες των κλάσεων 35, 36, 41 και 42·

— να μεταρρυθμίσει την απόφαση του τμήματος ανακοπών, στο μέτρο που απορρίπτει την αίτηση καταχωρίσεως σήματος για τα προϊόντα της κλάσεως 16·

— να δεχθεί την αίτηση καταχωρίσεως σήματος για όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες των κλάσεων 16, 35, 36, 41 και 42·

— να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα της παρούσας διαδικασίας, καθώς και στα έξοδα των διαδικασιών ανακοπής και προσφυγής ενώπιον του ΓΕΕΑ.

12 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— επικουρικώς, στην περίπτωση που ο πρώτος λόγος γίνει δεκτός, να μεταρρυθμίσει την προσβαλλόμενη απόφαση όσον αφορά το παραδεκτό της «επικουρικής προσφυγής»·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα σε αμφότερες τις περιπτώσεις ή, επικουρικώς, να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικά του μόνον έξοδα κατά το άρθρο 136, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου.

13 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή.

14 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα δήλωσε ότι το αίτημά της αποσκοπεί αποκλειστικώς στην ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως και στην καταδίκη του ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ. Το Γενικό Δικαστήριο σημείωσε το παραπάνω στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζητήσεως.

Σκεπτικό

15 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους ακυρώσεως οι οποίοι αντλούνται, πρώτον, από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 216/96 της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 1996, σχετικά με τον κανονισμό διαδικασίας των τμημάτων προσφυγών του ΓΕΕΑ (ΕΕ L 28, σ. 11), όπως έχει τροποποιηθεί και, δεύτερον, από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 216/96

16 Στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του τμήματος προσφυγών, η νυν προσφεύγουσα άσκησε, με τις παρατηρήσεις της επί της προσφυγής, προσφυγή με την οποία ζήτησε από το τμήμα προσφυγών να μεταρρυθμίσει την απόφαση του τμήματος ανακοπών αναφορικά με τα προϊόντα της κλάσεως 16. Η προσφεύγουσα φρονεί ότι το τμήμα προσφυγών αδίκως αρνήθηκε να εξετάσει την εν λόγω «επικουρική προσφυγή» κατά παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 216/96.

17 Ισχυρίζεται ότι, κατά την ανωτέρω διάταξη, ο διάδικος εναντίον του οποίου ασκείται η προσφυγή ενώπιον του τμήματος προσφυγών δικαιούται να ασκήσει «επικουρική προσφυγή». Το δυνάμει της προαναφερθείσας διατάξεως δικαίωμα αυτό έχει αναγνωριστεί από πολλά τμήματα προσφυγών. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι είχε δικαίωμα σε εξέταση εκ μέρους αμφότερων των δικαιοδοτικών οργάνων του ΓΕΕΑ και ότι η άρνηση του τμήματος προσφυγών να εξετάσει την «επικουρική προσφυγή» έθιγε το εν λόγω δικαίωμα.

18 Το ΓΕΕΑ φρονεί ότι το σκεπτικό του τμήματος προσφυγών αναφορικά με τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 216/96 είναι διφορούμενο. Κατά το ΓΕΕΑ, το τμήμα προσφυγών προτίθετο να επισημάνει ότι μια «επικουρική προσφυγή», όπως αυτή στην υπό κρίση υπόθεση, είναι παραδεκτή μόνον εφόσον αφορά ένα ζήτημα, νομικό ή ουσιαστικό, το οποίο ήδη προβλήθηκε στο πλαίσιο της κύριας προσφυγής, ή ότι μια τέτοια προσφυγή δεν είναι παραδεκτή οσάκις τα προβαλλόμενα ζητήματα δεν συνδέονται με την κύρια προσφυγή, ο δε ο διάδικος εναντίον του οποίου ασκείται η προσφυγή ενώπιον του τμήματος προσφυγών μπορούσε να έχει ασκήσει αυτοτελή προσφυγή για τα ζητήματα αυτά.

19 Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι η διάταξη αυτή πρέπει να εφαρμόζεται κατά διασταλτικό τρόπο, χωρίς τους σιωπηρούς περιορισμούς που εισήγαγε το τμήμα προσφυγών στην υπό κρίση υπόθεση. Επομένως, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας είναι βάσιμοι. Τούτο δεν συνεπάγεται, εντούτοις, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί, δεδομένου ότι το σκεπτικό αυτής καλύπτει εξίσου τα προϊόντα τα οποία αφορά η «επικουρική προσφυγή».

20 Με το υπόμνημά της αντικρούσεως, η παρεμβαίνουσα φρονεί ότι, παρά το γεγονός ότι το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 216/96 προβλέπει τη δυνατότητα «επικουρικής προσφυγής», η μη εξέτασή της από το τέταρτο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ δεν επηρεάζει την εκτίμηση περί υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως στην υπό κρίση υπόθεση.

21 Προκαταρκτικώς, πρέπει να επισημανθεί ότι ο ισχυρισμός που προέβαλε η παρεμβαίνουσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, σύμφωνα με τον οποίο το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 216/96 ουδόλως επιτρέπει, στην υπό κρίση υπόθεση, επικουρικό αίτημα εκ μέρους της προσφεύγουσας ενώπιον του τμήματος προσφυγών, είναι απαράδεκτος, δεδομένου ότι δεν συνδέεται με τους ισχυρισμούς και τα επιχειρήματα που αναπτύσσονται στο υπόμνημα αντικρούσεώς της (βλ., συναφώς, διάταξη του Δικαστηρίου της 24ης Σεπτεμβρίου 2009, C-481/08 P, Alcon κατά ΓΕΕΑ και *Acri. Tec, μη δημοσιευθείσα στη Συλλογή, σκέψη 17).

22 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 216/96:

«Στις διαδικασίες inter partes ο διάδικος εναντίον του οποίου ασκείται η προσφυγή μπορεί, στο υπόμνημα απαντήσεώς του, να διατυπώσει αιτήματα που να έχουν ως αντικείμενο την ακύρωση ή την αναθεώρηση της προσβαλλομένης αποφάσεως σχετικά με ένα σημείο το οποίο δεν έχει αναφερθεί στην προσφυγή. Τα αιτήματα αυτά καθίστανται άνευ αντικειμένου σε περίπτωση απόσυρσης της προσφυγής από τον προσφεύγοντα.»

23 Από το γράμμα της διατάξεως αυτής προκύπτει ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του τμήματος προσφυγών, ο διάδικος εναντίον του οποίου ασκείται η προσφυγή μπορεί να ασκήσει, στο υπόμνημά του, το δικαίωμά του αμφισβητήσεως της αποφάσεως που προσβάλλεται. Η ιδιότητα του και μόνον ως διαδίκου εναντίον του οποίου ασκείται η προσφυγή τού επιτρέπει, επομένως, να αμφισβητήσει το κύρος της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών, όπως ορθώς ισχυρίστηκε η προσφεύγουσα. Επιπλέον, το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 216/96 δεν περιορίζει το δικαίωμα αυτό στους ισχυρισμούς που ήδη προβλήθηκαν στην προσφυγή. Συγκεκριμένα, προβλέπει ότι τα αιτήματα αφορούν ένα σημείο το οποίο δεν έχει αναφερθεί στην προσφυγή. Εξάλλου, η προαναφερθείσα διάταξη ουδόλως μνημονεύει το γεγονός ότι ο διάδικος εναντίον του οποίου ασκείται η προσφυγή μπορούσε να έχει ασκήσει ο ίδιος προσφυγή κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως. Αμφότερα τα ένδικα μέσα υφίστανται για την αμφισβήτηση της αποφάσεως με την οποία γίνεται δεκτή μια ανακοπή και απορρίπτεται η αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος.

24 Στην υπό κρίση υπόθεση, λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η προσφεύγουσα είχε το δικαίωμα, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 216/96, να αμφισβητήσει την απόρριψη της καταχωρίσεως του αιτηθέντος σήματος για τα προϊόντα της κλάσεως 16, το δε τμήμα προσφυγών αδίκως απέρριψε το αίτημα αυτό ως απαράδεκτο.

25 Ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού 216/96, πρέπει να γίνει δεκτός.

Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94

26 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί ότι υφίσταται ομοιότητα μεταξύ των συγκρουόμενων σημείων, με αποτέλεσμα ουδείς κίνδυνος συγχύσεως να υπάρχει αναφορικά με τις οικείες υπηρεσίες και, επομένως, το τμήμα προσφυγών εσφαλμένως ακύρωσε την απόφαση του τμήματος ανακοπών ως προς τούτο. Ισχυρίζεται ότι:

— το προγενέστερο σήμα περιέχει πρόσθετα εικονιστικά και έγχρωμα στοιχεία που το διαφοροποιούν από το λεκτικό σημείο COMIT·

— τα δύο σημεία διαφέρουν επίσης από φωνητική άποψη, δεδομένου ότι η κατάληξη των λέξεων προφέρεται διαφορετικά από τους Γερμανούς καταναλωτές λόγω του ότι τα δεύτερα φωνήεντα («e» και «i») διαφέρουν μεταξύ τους·

— τα δύο σημεία είναι εννοιολογικά διαφορετικά· όσον αφορά το αιτούμενο σήμα COMIT πρόκειται περί επινοηθείσας λέξεως που σημαίνει «εμπορικός» και «ιταλικός» στην ιταλική, ενώ το προγενέστερο σήμα Comet, που στα αγγλικά σημαίνει «κομήτης», παραπέμπει στη γερμανική λέξη «Komet» που έχει την ίδια σημασία·

— λόγω των διαφορών αυτών, τα δύο σημεία διαφέρουν σφαιρικώς· ουδείς κίνδυνος συγχύσεως υφίσταται εκ μέρους του κοινού, τόσο για τα προϊόντα της κλάσεως 16 όσο και για τις υπηρεσίες των κλάσεων 35, 36, 41 και 42, καθότι ο μέσος καταναλωτής θεωρείται ότι έχει τη συνήθη πληροφόρηση και ότι είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος.

27 Το ΓΕΕΑ και η παρεμβαίνουσα αμφισβητούν τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

28 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94, κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητας με προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή των υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα. Ο κίνδυνος συγχύσεως περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχετίσεως με το προγενέστερο σήμα.

29 Εξάλλου, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, περίπτωση ii, του κανονισμού 40/94 [νυν άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, περίπτωση ii, του κανονισμού 207/2009], ως προγενέστερα σήματα πρέπει να νοούνται τα σήματα που έχουν καταχωριστεί σε κράτος μέλος με ημερομηνία καταθέσεως προγενέστερη της ημερομηνίας της αιτήσεως για την καταχώριση κοινοτικού σήματος.

30 Κατά πάγια νομολογία κίνδυνος συγχύσεως υφίσταται όταν το κοινό ενδέχεται να σχηματίσει την πεποίθηση ότι τα επίμαχα προϊόντα ή οι υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή από επιχειρήσεις οικονομικώς συνδεόμενες μεταξύ τους. Κατά την ίδια νομολογία, ο κίνδυνος συγχύσεως πρέπει να εκτιμάται σφαιρικώς, αναλόγως του τρόπου που το οικείο κοινό αντιλαμβάνεται τόσο τα επίμαχα σημεία όσο και τα οικεία προϊόντα ή υπηρεσίες και λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών παραγόντων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ιδίως δε της αμφίδρομης σχέσεως μεταξύ της ομοιότητας των σημείων και της ομοιότητας των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, Τ-162/01, Laboratorios RTB κατά ΓΕΕΑ – Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS), Συλλογή 2003, σ. II-2821, σκέψεις 30 έως 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

31 Για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94, ο κίνδυνος συγχύσεως προϋποθέτει ταυτοχρόνως το πανομοιότυπο ή την ομοιότητα των συγκρουόμενων σημάτων και το πανομοιότυπο ή την ομοιότητα των προϊόντων ή υπηρεσιών που τα σήματα αυτά προσδιορίζουν. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι σωρευτικές [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Ιανουαρίου 2009, Τ-316/07, Commercy κατά ΓΕΕΑ – easyGroup IP Licensing (easyHotel), Συλλογή 2009, σ. II-43, σκέψη 42 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

32 Κατά τη νομολογία, στο πλαίσιο της σφαιρικής εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο μέσος καταναλωτής της οικείας κατηγορίας προϊόντων, ο οποίος έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος. Πρέπει, επίσης, να λαμβάνεται υπόψη ότι το επίπεδο της προσοχής του μέσου καταναλωτή ποικίλλει αναλόγως της κατηγορίας των επίμαχων προϊόντων ή υπηρεσιών [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Φεβρουαρίου 2007, Τ-256/04, Mundipharma κατά ΓΕΕΑ – Altana Pharma (RESPICUR), Συλλογή 2007, σ. II-449, σκέψη 42 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

33 Στην υπό κρίση υπόθεση, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι κρίσιμες υπηρεσίες είναι υπηρεσίες που προσφέρονται στο ευρύ κοινό και ότι το προγενέστερο σήμα έχει καταχωρισθεί στη Γερμανία, στοχευόμενο κοινό είναι ο μέσος Γερμανός

καταναλωτής. Αυτός θεωρείται ότι έχει τη συνήθη πληροφόρηση και ότι είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος (απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Ιουνίου 1999, C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, Συλλογή 1999, σ. I-3819, σκέψη 26).

34 Κατά την προσβαλλόμενη απόφαση, οι κρίσιμες υπηρεσίες των κλάσεων 35, 36, 41 και 42 είναι πανομοιότυπες. Διαπιστώνεται ότι οι διάδικοι δεν αμφισβητούν το εν λόγω συμπέρασμα.

Επί της συγκρίσεως των σημείων

35 Η σφαιρική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως πρέπει, όσον αφορά την οπτική, φωνητική ή εννοιολογική ομοιότητα των συγκρουόμενων σημάτων, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που αυτά προκαλούν, λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, των διακριτικών και προεχόντων στοιχείων τους. Ο τρόπος με τον οποίο ο μέσος καταναλωτής των επίμαχων προϊόντων ή υπηρεσιών αντιλαμβάνεται τα σήματα έχει καθοριστική σημασία για τη σφαιρική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως. Συναφώς, ο μέσος καταναλωτής αντιλαμβάνεται συνήθως το σήμα ως σύνολο και δεν επιδίδεται στην εξέταση των διαφόρων λεπτομερειών του (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Ιουνίου 2007, C-334/05 P, ΓΕΕΑ κατά Shaker, Συλλογή 2007, σ. I-4529, σκέψη 35 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

36 Πρώτον, όσον αφορά τη σύγκριση από οπτική άποψη, ορθώς το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε, στο σημείο 15 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα επίμαχα σημεία ήταν παρόμοια.

37 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι τίποτε δεν εμποδίζει την εξακρίβωση της υπάρξεως οπτικής ομοιότητας μεταξύ ενός λεκτικού και ενός εικονιστικού σήματος, δεδομένου ότι τα δύο αυτά είδη σημάτων έχουν παρουσίαση γραφήματος ικανή να δημιουργήσει μια οπτική εντύπωση [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 4ης Μαΐου 2005, Τ-359/02, Chum κατά ΓΕΕΑ – Star TV (STAR TV), Συλλογή 2005, σ. II-1515, σκέψη 43 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

38 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι οπτικές διαφορές μεταξύ των δύο επίμαχων σημείων είναι μικρές. Το αιτούμενο λεκτικό σήμα είναι η λέξη «comit». Το προγενέστερο εικονιστικό σήμα είναι η λέξη «comet», γραμμένη με έντονους χαρακτήρες, της οποίας τα γράμματα είναι κόκκινα η δε υπογράμμιση κόκκινη και πράσινη. Τέσσερα εκ των πέντε γραμμάτων των σημείων είναι πανομοιότυπα. Η μόνη διαφορά μεταξύ των δύο λέξεων είναι το προτελευταίο γράμμα, αντιστοίχως «i» και «e». Αντιθέτως προς ό,τι ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, οι εικονιστικές διαφορές μεταξύ των δύο σημείων είναι επουσιώδεις και δεν μεταβάλλουν την εντύπωση ομοιότητας μεταξύ των σχεδόν πανομοιότυπων λέξεων που συνθέτουν και χαρακτηρίζουν τα σημεία.

39 Δεύτερον, όσον αφορά τη σύγκριση από ακουστική άποψη, όπως διεπίστωσε το τμήμα προσφυγών στη σκέψη 15 της προσβαλλομένης αποφάσεως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι τα επίμαχα σημεία είναι εξίσου παρόμοια. Συγκεκριμένα, η πρώτη συλλαβή «com», η οποία γίνεται αντιληπτή και ακούγεται πρώτη, είναι πανομοιότυπη στην αρχή αμφότερων δύο σημείων. Επιπλέον, οι τελευταίες συλλαβές, αντιστοίχως «it» και «et», περιέχουν βραχύ φωνήεν και τελειώνουν αμφότερες με το γράμμα «t».

40 Ως εκ τούτου, πρέπει να επισημανθεί ότι τα επίμαχα σημεία είναι παρόμοια από οπτική και φωνητική άποψη.

41 Τρίτον, όσον αφορά τη σύγκριση από εννοιολογική άποψη, το τμήμα προσφυγών έκρινε, στη σκέψη 15 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι υφίσταται μία διαφορά

αναγόμενη στο γεγονός ότι τμήμα του γερμανικού κοινού αντιλαμβάνεται το προγενέστερο σήμα ως την αγγλική λέξη που αντιστοιχεί στη γερμανική λέξη «Komet» (που σημαίνει «κομήτης»), η διαφορά εντούτοις αυτή δεν είναι επαρκώς προφανής και σημαντική ώστε να υπερκεράσει τις σημαντικές οπτικές και φωνητικές ομοιότητες μεταξύ των δύο σημείων.

42 Σημειωτέον ότι τα επίμαχα σήματα παρουσιάζουν διαφορές από εννοιολογική άποψη. Συγκεκριμένα, ο χαρακτηρισμός «κομήτης», που συνδέεται με το προγενέστερο σήμα, εισάγει ορισμένη διαφοροποίηση. Όσον δε αφορά το αιτούμενο σήμα, όπως επισήμανε το ΓΕΕΑ, η λέξη «comit» γίνεται αντιληπτή ως μια λέξη επινοηθείσα από το γερμανικό κοινό, η οποία δεν έχει επομένως κάποια σημασία. Εντούτοις, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι το πρόθεμα «com», που σημαίνει «εμπόριο» ή «εμπορικός» και περιέχεται σε αμφότερα τα σημεία, συνιστά μια πολύ διαδεδομένη συντομογραφία στον κόσμο των επιχειρήσεων, όπως η προσφεύγουσα ανέφερε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι οι αρχές των σημείων είναι ταυτόσημες, η εννοιολογική διαφορά δεν είναι τόσο σημαντική ώστε να αρκεί για την εξουδετέρωση των οπτικών και φωνητικών ομοιοτήτων.

43 Υπό τις περιστάσεις αυτές, πρέπει να συναχθεί ότι, εκτιμώμενα σφαιρικώς, τα επίμαχα σήματα είναι παρόμοια. Συνεπώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς συμπέρανε, στη σκέψη 16 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα επίμαχα σημεία προκαλούν παρεμφερή συνολική εντύπωση.

Επί του κινδύνου συγχύσεως

44 Η σφαιρική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως προϋποθέτει ορισμένη αλληλεξάρτηση μεταξύ των παραγόντων που λαμβάνονται υπόψη και, ιδίως, μεταξύ της ομοιότητας των σημάτων και εκείνης των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών. Επομένως, ένας χαμηλός βαθμός ομοιότητας μεταξύ των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών μπορεί να αντισταθμιστεί από έναν υψηλό βαθμό ομοιότητας μεταξύ των

σημάτων και αντιστρόφως [απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-39/97, Canon, Συλλογή 1998, σ. I-5507, σκέψη 17, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Δεκεμβρίου 2006, T-81/03, T-82/03 και T-103/03, Mast-Jägermeister κατά ΓΕΕΑ – Licorera Zacapaneca (VENADO με πλαίσιο κ.λπ.), Συλλογή 2006, σ. II-5409, σκέψη 74].

45 Στην υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι οι επίμαχες υπηρεσίες είναι πανομοιότυπες και τα επίμαχα σημεία παρόμοια, το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεώς τους από το ενδιαφερόμενο κοινό.

46 Συγκεκριμένα, εξαιτίας των σημαντικών ομοιοτήτων μεταξύ των επίμαχων σημείων, ιδίως των οπτικών και φωνητικών ομοιοτήτων, και της διαπιστωθείσας ταυτότητας μεταξύ των οικείων υπηρεσιών, είναι πιθανόν να συγχέει το κοινό τα επίμαχα σήματα, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι ο καταναλωτής σπανίως έχει τη δυνατότητα να συγκρίνει απευθείας τα διάφορα σήματα, αλλά επαφίεται στην ατελή εικόνα τους που συγκρατεί στη μνήμη του (προαναφερθείσα απόφαση Lloyd Schuhfabrik Meyer, σκέψη 26).

47 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, παρά την ορισμένη εννοιολογική διαφορά και τον βαθμό προσοχής του μέσου Γερμανού καταναλωτή, το τμήμα προσφυγών, κρίνοντας ότι υφίσταται κίνδυνος να σχηματίσει το κοινό αυτό την πεποίθηση ότι οι επίμαχες υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση ή, ενδεχομένως, από επιχειρήσεις οικονομικώς συνδεόμενες μεταξύ τους, δεν παρέβη το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

48 Συνεπώς, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

49 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί καθόσον το τμήμα προσφυγών απέρριψε το αίτημα της προσφεύγουσας αναφορικά με τα προϊόντα της κλάσεως 16.

Επί των δικαστικών εξόδων

50 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο δύναται να κατανείμει τα δικαστικά έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων. Στην υπό κρίση υπόθεση, η προσφεύγουσα νίκησε μερικώς.

51 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι ο παρεμβαίνων θα φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

52 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 136, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα αναγκαία έξοδα στα οποία υποβάλλονται οι διάδικοι στο πλαίσιο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασίας θεωρούνται ως αποδοτέα έξοδα.

53 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το ΓΕΕΑ πρέπει να φέρει τα δικά του έξοδα και το ήμισυ των εξόδων της προσφεύγουσας, περιλαμβανομένων των εξόδων της διαδικασίας ενώπιον του τμήματος προσφυγών. Η παρεμβαίνουσα φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την απόφαση του τέταρτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) της 19ης Δεκεμβρίου 2007 (υπόθεση R 138/2006-4), καθόσον απορρίπτει το αίτημα της Intesa Sanpaolo SpA αναφορικά με τα προϊόντα της κλάσεως 16.

2) Απορρίπτει κατά τα λοιπά την προσφυγή.

3) Το ΓΕΕΑ φέρει τα δικαστικά του έξοδα, καθώς και το ήμισυ των εξόδων της Intesa Sanpaolo.

4) Η MIP Metro Group Intellectual Property GmbH & Co. KG φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Czúcz Labucka O'Higgins

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Απριλίου 2011.

(υπογραφές)